

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره¹» ویژه دوره های کارآموزی/ کارورزی²

اطلاعات کلی دوره :

عنوان دوره کارآموزی/ کارورزی: کارآموزی اختلالات

سلامت مادر و نوزاد (پسران) بیمارستان/ مرکز

بالینی: بیمارستان سینا و امام خمینی تهران

نام بخش/ گروه: بخش جراحی 2 و جراحی 1 و 4

بیمارستان سینا، بخش جراحی 1 و 2 مردان

انیستیتوکانسربیمارستان امام خمینی

مسئول آموزش: دکتر گلنار قانع

اعضای هیات علمی مدرس در دوره: خانم کرمی. آقا کارخانه

TA : خانم ناصرپور اطلاعات تماس مسئول آموزش: دانشکده

پرستاری و مامایی، ساختمان پرستاری، طبقه 2، گروه داخلی

جراحی، اتاق 317 09308389748,02161054317

golnarghane@gmail.com

طول دوره: 10 روز

¹ . Course Plan

² . ضروری است در تدوین طرح دوره‌های کارآموزی و کارورزی هر یک از بخش‌های بالینی ویژه دوره پزشکی عمومی، برنامه‌های آموزشی دوره‌های کارآموزی و کارورزی مصوب کمیته برنامه‌ریزی دوره پزشکی عمومی مد نظر قرار گرفته و در تدوین توانمندی‌های پایان دوره‌های مذکور، محورهای توانمندی مندرج در سند توانمندی‌های دانش‌آموختگان دوره پزشکی عمومی دانشگاه علوم پزشکی تهران، لحاظ گردد. این اسناد در تارنمای دفتر توسعه آموزش دانشکده پزشکی- منوی دبیرخانه پزشکی 90 به نشانی <http://medicine.tums.ac.ir/edo#>، قابل دسترس میباشند .

مرور اجمالی /توصیف کلی دوره (انتظار می‌رود مسؤل برنامه، ضمن ارائه توضیحاتی کلی، دوره را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

با توجه به اینکه براساس قوانین موجود دانشجویان مذکر نمی‌توانند این واحد کارآموزی اختلالات سلامت مادر و نوزاد (پسران) را در بخش‌های اختصاصی زنان (زایشگاه) حضور یابند لذا میزان واحد کارآموزی مذکور در **بخش‌های جراحی** مختلف جهت دانشجویان در نظر گرفته شده است. در پایان دوره کارآموزی دانشجو باید قادر باشد از مددجو بستری در بخش‌های جراحی متناسب با نوع عمل جراحی و بر اساس نیاز وی و استانداردهای علمی مراقبت به عمل آورده و مهارت‌های لازم را کسب نماید.

لازم به ذکر است این کارآموزی به شکل 9 روزه در **بخش جراحی بیمارستان** ها و یک روز در اسکیلب (روز اول در اسکیلب) جهت آشنایی با اهداف کلی و جزئی دوره و مروری اجمالی بر مراقبت‌های قبل، حین و بعد عمل‌های جراحی متفاوت توسط مسؤل درس برگزار خواهد شد.

دانشجو در این دوره با ساختار فیزیکی بخش و جو سازمانی، اصول مراقبت‌های پرستاری برای بیمار تحت عمل جراحی عمومی و کانسر (مراقبت قبل عمل، حین عمل جراحی و بعد عمل جراحی)، اهمیت صحیح بیماران در بخش جراحی از طریق چک دقیق هوشیاری حین تحویل از اتاق عمل، نحوه گرفتن شرح حال بیماری از بیمار و کنترل صحیح علائم حیاتی بیمار، انواع پانسمان‌ها زخم محل عمل جراحی و با انواع روش‌های عمل جراحی و داروهای پرکاربرد در بخش‌های جراحی آشنا می‌شوند و توانایی لازم جهت مشارکت به منظور اقدامات اولیه درمانی برای بیماران جراحی و اورژانس را پیدا خواهند کرد.

اهداف کلی از برگزاری این کارآموزی

در بخش‌های بیمارستانی مروری بر کلیه فعالیت‌های بالینی ترم‌های گذشته

انجام مستقل مراقبت از بیمار تحت نظارت مربی
کسب تجربه ارائه خدمات با استقلال
بیشتر تحت نظر CTA بخش در زمینه بالینی خاص

آمادگی برای انجام مستقل فعالیت‌ها در بالین بیمار

پیامدهای یادگیری مورد انتظار:

دانشجویان کارشناسی پرستاری در پایان این دوره از کارآموزی باید بتوانند:

- ✓ خصوصیات فیزیکی و تجهیزات بخش جراحی را توصیف کنند.
- ✓ سطوح مراقبتی در مراجعین تعیین نمایند و جهت انجام مراقبت صحیح برنامه ریزی نمایند.
- ✓ قادر به مشارکت فعال در فرایند مراقبت از بیماران تحت عمل جراحی مختلف باشند.
- ✓ قادر به تعیین سطح هوشیاری بیماران و تحویل بیماران از اتاق عمل بعد عمل جراحی باشند.
- ✓ اقدامات پرستاری را در بیماران تحت عمل جراحی مانند مراقبت و مدیریت بیماران بعد عمل، مراقبت صحیح از زخم محل عمل جراحی، تعویض صحیح پانسمان، آنتی بیوتیک تراپی صحیح انجام دهند
- ✓ تغییرات در یافته های آزمایشگاهی تشخیص دهند و اهمیت آنرا در شرایط بالینی بیماران درک کنند.
- ✓ قادر به ارائه مراقبت پرستاری به بیماران در شرایط حاد و تهدید کننده حیات باشند.
- ✓ قادر به انتقال و تحویل بیمار به اتاق عمل و بخش باشند.
- ✓ قادر به ارائه مراقبت در انواع عمل های جراحی عمومی (کوله سیستکتومی، اپاندکتومی، عمل های جراحی روده بزرگ و روده کوچک) و اعمال جراحی مرتبط با انکولوژی (کولوستومی و خروج توده ها) باشند
- ✓ قادر به ارائه مراقبت، آموزش صحیح و حمایت از خانواده بیماران و مراجعین باشند.
- ✓ قادر به ارائه حمایت روانی اجتماعی از بیماران و مراجعین باشند.
- ✓ با روش ها و انواع مختلف عمل های جراحی و انواع بیهوشی جهت انجام عمل های جراحی و مراقبت های اختصاصی آن ها آشنا شوند.
- ✓ با داروهای رایج بخش آشنا و با نحوه کاربرد آن در شرایط بالینی آشنا شوند.
- ✓ مراقبت پرستاری، کنترل و پیشگیری از عوارض بعد عمل جراحی را انجام دهند.

اهم فعالیتهای یاددهی- یادگیری متناظر با هر یک از پیامدهای یادگیری:

• فعالیتهای یاددهی:

- مشارکت در انجام پروسیجرهای مراقبت پرستاری در بخش جراحی
- مشارکت و همکاری در انجام تست های تشخیصی مورد نیاز
- بحثهای گروهی در بالین در مورد بیماری و نحوه مراقبت از بیماران تحت اعمال مختلف جراحی
- راند بخش با حضور تمامی دانشجویان و ارائه فیدبک و آموزش در انجام امور بالینی
- تفسیر تست های تشخیصی بیماران بستری در بخش جراحی
- به کار بستن اصول ایمنی بیمار و رعایت حقوق بیمار در بخش جراحی
- به کار بستن اصول کنترل عفونت در بخش جراحی
- انجام پانسمان زخم محل اعمال جراحی به طور مستقل و بانظارت مربی
- مطالعه و مراقبت موردی
- مشاهده هدایت شده

• فعالیتهای یادگیری:

- شرکت در تحویل بیماران در شیفت صبح و توجه به گزارشاتی که در هنگام تحویل شیفت ارائه می شوند .
- شرکت در فرایند دارو دهی به بیماران تحت نظارت و به صورت مستقل
- آموزش روزانه به بیماران در خصوص بیماری و مراقبت های انجام شده و مورد نیاز
- مطالعه انفرادی، ارائه گزارش از بیماری و مراقبت های پرستاری انجام شده در راند بالینی آموزشی
- ارائه گزارش مراقبت بیمار در راند بالینی
- مشارکت فعال در پاسخگویی به سوالات مطرح شده

وظایف و مسؤولیتهای کارآموزان/ کارورزان در دوره بالینی (سیاستها و ضوابط دوره):

- حضور فعال در بخش و محیط بالین
- برقراری ارتباط موثر با پرستاران حاضر در شیفت ○ همکاری موثر با پرستاران حاضر در شیفت ○ برقراری ارتباط موثر با بیمار و خانواده وی
- مشارکت فعال در پاسخگویی به سوالات مطرح شده در راندهای مراقبتی
- در محیط بالین، اصول رفتار حرفه ای را رعایت می کند .
- از اعتماد به نفس کافی در انجام وظایف حرفه ای برخوردار است .
- با پرسنل، مددجویان و سایر اعضای تیم بهداشتی ارتباط توأم با احترام برقرار می کند .
- اطلاعات و اسرار مددجو را محرمانه نگه می دارد .
- حین انجام اقدامات پرستاری، حریم خصوصی مددجو را حفظ می کند .
- در شرایط ویژه و بحرانی، آرامش خود را حفظ کرده و به شیوه مناسب برخورد می کند
- مسئولیت های واگذار شده را منطبق با اصول حرفه ای انجام می دهد .
- متناسب با نیازهای عملکرد بالینی، در جهت ارتقای سطح علمی خود و همتایان تلاش می کند.

نحوه ارزیابی کارآموزان/ کارورزان:

نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی):

- ارزیابی روزانه از فعالیت های دانشجو (تکوینی)
- کنفرانس های ارائه شده توسط دانشجو در بخش
- مشاهده مستقیم عملکرد دانشجو (global rating Scale) ارزیابی تراکمی (روز آخر کارآموزی)

روش ارزیابی دانشجو:

- مشاهده مستقیم عملکرد دانشجو (global rating Scale) در ارائه مراقبتهای پرستاری و دارو درمانی بیماران

- مشاهده مستقیم مهارت‌های بالینی DOPS (تکوینی در طول دوره)
در پروسیجرها مختلف
- حضور به موقع در بخش و حضور فعال در بخش و محیط بالین
- ارتباط مناسب با بیماران و سایر پرستاران و کارکنان بخش
- رعایت نکات ایمنی و کنترل عفونت در مراقبت از بیماران
- اخذ شرح حال و تکالیف مربوط به تفسیر آزمایشات
- کنفرانس‌های مربوط به مراقبت پرستاری در بیماران تحت عمل جراحی مختلف و نیز کنفرانس‌های دارویی مرتبط با بخش
- ✓ ارائه برنامه مراقبت پرستاری براساس فرایند پرستاری برای بیماران تحت عمل جراحی (براساس کیس‌های روزانه در بخش)
- ✓ تهیه پمفلت یا بروشور آموزشی برای مراقبت بعد عمل و بعد ترخیص برای بیماران تحت اعمال جراحی (اختیاری 10 درصد)

▪ سهم ارزشیابی هر نوع / روش در نمره نهایی دانشجو

- فعالیت‌های بالینی شامل حضور به موقع و همکاری فعال در بخش، مراقبت‌های پرستاری و دارو درمانی، آموزش به بیماران:
40%
- شرح حال و تفسیر نتایج آزمایشات کیس‌های ارائه شده : 10 %
- کنفرانس‌های مربوط به بیماری و کنفرانس‌های دارویی: 10%
- ارائه برنامه مراقبتی بیماران تحت عمل جراحی براساس فرایند پرستاری % 20
- حضور و غیاب : 10%
- رعایت پوشش حرفه ای: 10%

برنامه زمانبندی هفتگی کارآموزی مادران- نوزادان (اقایان) :

ردیف	روز و تاریخ	فعالیت هر روز	کنفرانس مربوط به کیس های بخش جراحی	داروهای رایج بخش جراحی
1	جلسه اول	معرفی طرح درس / معرفی برنامه های کارآموزی / توضیح لاگ بوگ / مروری بر فرایند پرستاری پرستاری / طراحی برنامه مراقبتی از بیمار تحت عمل جراحی / چک هوشیاری بیمار بعد عمل / اصول صحیح بانسمان زخم های مختلف / مراقبت های قبل و بعد اعمال مختلف جراحی / آشنایی با نحوه نوشتن گزارش پرستاری به صورت عملی	اسکیلب توسط مسئول درس	مرور جامع بر دارودرمانی
2	جلسه دوم	آشنایی با بخش آشنایی یا پرونده بیمار به صورت عملی فعالیت های روتین بخش در حیطه توانمندی دانشجویان کارشناسی ترم چهارم آشنایی با کلیه سرم ها و تجهیزات موجود در بخش بطور عملی فرصت انجام مصاحبه با بیمار و اخذ شرح حال	مراقبت های قبل و بعد از عمل جراحی	انواع سرم های پرکاربرد
3	جلسه سوم	فعالیت های روتین بخش در حیطه توانمندی دانشجویان کارشناسی ترم چهارم تحت نظارت استف بخش یا همکاران CTA راند بخش ارائه مراقبت روزانه به دوبیمار تحت عمل جراحی نوشتن گزارش پرستاری برای بیماران تحت مراقبت دانشجو	آشنایی اولیه با ترالی کد بخش جراحی	آشنایی اولیه با ترالی اورژانس
4	جلسه چهارم	فعالیت های روتین بخش در حیطه توانمندی دانشجویان کارشناسی ترم چهارم تحت نظارت استف بخش یا همکاران CTA راند بخش	اعمال جراحی عمومی (آپاندکتومی، کوله سیستکتومی)	مترونیدازول / تازوسین

ردیف	روز و تاریخ	فعالیت هر روز	کنفرانس مربوط به کیس های بخش جراحی	داروهای رایج بخش جراحی
		ارائه مراقبت روزانه (شامل مراقبت بالینی و مراقبت محل عمل جراحی، آموزش به بیمار و...) به دوبیمار تحت عمل جراحی نوشتن گزارش پرستاری برای بیماران خود		
5	جلسه پنجم	فعالیت های روتین بخش در حیطه توانمندی دانشجویان کارشناسی ترم چهار تحت نظارت استف بخش یا همکاران CTA راند بخش ارائه مراقبت روزانه (شامل مراقبت بالینی و مراقبت محل عمل جراحی، آموزش به بیمار و...) به دوبیمار تحت عمل جراحی نوشتن گزارش پرستاری برای بیماران خود	هرنی و انواع آن	انواع ضد دردها و ضد التهاب ها
6	جلسه ششم	فعالیت های روتین بخش در حیطه توانمندی دانشجویان کارشناسی ترم چهار تحت نظارت استف بخش یا همکاران CTA راند بخش ارائه مراقبت روزانه (شامل مراقبت بالینی و مراقبت محل عمل جراحی، آموزش به بیمار و...) به دوبیمار تحت عمل جراحی نوشتن گزارش پرستاری برای بیماران خود	انواع درن ها و مراقبت ها	انواع مسیر های وریدی و شریانی و مراقبت ها (CVLINE) شالدون و...)
7	جلسه هفتم	فعالیت های روتین بخش در حیطه توانمندی دانشجویان کارشناسی ترم چهار تحت نظارت استف بخش یا همکاران CTA راند بخش	اعمال جراحی مربوطه (کلستومی و مراقبت	پنتوپرازول/ فاموتیدین و داروهای گوارشی رایج بخش

ردیف	روز و تاریخ	فعالیت هر روز	کنفرانس مربوط به کیس های بخش جراحی	داروهای رایج بخش جراحی
		ارائه مراقبت روزانه (شامل مراقبت بالینی و مراقبت محل عمل جراحی، آموزش به بیمار و...) به دوبیمار تحت عمل جراحی نوشتن گزارش پرستاری برای بیماران خود	های کلاستومی	
8	جلسه هشتم	فعالیت های روتین بخش در حیطه توانمندی دانشجویان کارشناسی ترم چهار تحت نظارت استف بخش یا همکاران CTA راند بخش ارائه مراقبت روزانه (شامل مراقبت بالینی و مراقبت محل عمل جراحی، آموزش به بیمار و...) به دوبیمار تحت عمل جراحی نوشتن گزارش پرستاری برای بیماران خود	انواع پانسمان ها و موارد کاربرد چگونگی کشیدن بخیه و مراقبتها	مراقبت ها یپرستاری در انواع تصویربرداری و اسکوپي ها
9	جلسه نهم	فعالیت های روتین بخش در حیطه توانمندی دانشجویان کارشناسی ترم چهار تحت نظارت استف بخش یا همکاران CTA راند بخش ارائه مراقبت روزانه (شامل مراقبت بالینی و مراقبت محل عمل جراحی، آموزش به بیمار و...) به دوبیمار تحت عمل جراحی نوشتن گزارش پرستاری برای بیماران خود	اعمال جراحی مربوط به انکولوژی (توده ها در بخش های مختلف)	فراورده های خونی
10	جلسه دهم	فعالیت های روتین بخش در حیطه توانمندی دانشجویان کارشناسی ترم چهار تحت نظارت استف بخش یا همکاران CTA راند بخش	سوالات شفاهی از کیس های ارائه شده در کل دوره	سوالات شفاهی از داروهای ارائه شده

د اروهای رایج بخش جراحی	کنفرانس مربوط به کیس های بخش جراحی	فعالیت هر روز	روز و تاریخ	ردیف
		انجام فعالیت های بالینی در حضور استاد ارائه تکالیف به استاد امتحان عملی بر بالین بیمار با ارائه برنامه مراقبتی از بیمار تحت عمل جراحی امتحان شفاهی از نکات مراقبت و آموزش به بیمار کیس های مختلف جراحی)		

منابع:

Daniels, R. and L. H. Nicoll (2011). Contemporary medical-surgical nursing, Cengage Learning .

Brunner, L. S. (2022). Brunner & Suddarth's textbook of medical-surgical nursing, Lippincott Williams & Wilkins .

Haugen, N. and S. J. Galura (2019). Ulrich & Canale's Nursing Care Planning Guides E-Book: Prioritization, Delegation, and Clinical Reasoning, Elsevier Health Sciences .

<https://nurseslabs.com>

پرستاری داخلی و جراحی برونر و سودارث 2022 جلد 3 پرستاری اتاق عمل
جانیس ال. هینکل ، کری اچ. چیویر ترجمه دکتر شهسواری، دکتر قانع ،
انتشارات اندیشه رفیع.